

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

30247
30300
30301
30302
30303
GİL-18

Sayı : 43728771-610.00- 947
Konu : 7/30299,7/30300,7/30301,7/30302,7/30303 Esas Sayılı Yazılı
Soru Önergeleri

ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 02.10.2013 tarihli ve
43452547-120.00-143747 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT'ün tarafıma tevcih ettiği 7/30299,
7/30300, 7/30301, 7/30302 ve 7/30303 esas sayılı yazılı soru önergelerinin cevaplandırılması talep
edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergeleriyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Soru önergelerine ilişkin cevaplar
(5 sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

sozdemir@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://kbeb.kalkinma.gov.tr/Sorgu> adresinden 5DGD-38D9-8OUR kodu ile yapılabilir.

**ARDAHAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ENSAR ÖĞÜT'ÜN TEVCİH ETTİĞİ 7/30299,
7/30300, 7/30301, 7/30302 VE 7/30303 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNE
YÖNELİK CEVAPLAR**

Soru: SYDV tarafından fakir ailelere dağıtılan yardım miktarı bütün Türkiye de olduğu gibi Erzurum, Gümüşhane, Bayburt (7/30299), Bingöl, Bitlis, Batman (7/30300), Elazığ, Diyarbakır, Ş.Urfa (7/30301), Şırnak, Muş, Hakkari, Mardin (7/30302) ve Van, Siirt, Adıyaman'da da (7/30303) artmaya devam etmektedir. Bu yardımlar Sosyal Devlet olmanın içinde yer almaktadır. Ancak giderek artan bu sayı ülkede üretimi yavaşlatmaktadır. Özellikle İllerimizde Tarımla uğraşanların sayısı azaldığı gibi Hayvancılıkla geçimini sağlayanlarda da ciddi azalmalar gözlenmektedir. Bu yardımı alanlardan genç çalışabilir ülke ekonomisine ve ailesinin ekonomisine katkı sağlayacakların iş sahibi olmaları nasıl sağlanacak. Erzurum, Gümüşhane, Bayburt (7/30299), Bingöl, Bitlis, Batman (7/30300), Elazığ, Diyarbakır, Ş.Urfa (7/30301), Şırnak, Muş, Hakkari, Mardin (7/30302) ve Van, Siirt, Adıyaman'da da (7/30303) yeni iş sahaları açılması için Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlar 2014 yılı plan ve bütçesinde Bakanlık olarak ne yapacaksınız?

Cevap: Erzurum, Gümüşhane, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Batman, Elazığ, Diyarbakır, Ş.Urfa, Şırnak, Muş, Hakkari, Mardin, Van, Siirt ve Adıyaman'da ekonomik sosyal kalkınmaya yönelik faaliyetlerden Kamu Yatırımları, Bölge Kalkınma İdareleri ve Kalkınma Ajansları faaliyetleri ile Sosyal Yardım Sisteminin İstihdam Bağlantısının Güçlendirilmesi konularındaki çalışmalar aşağıda özet halinde verilmiştir.

1.KAMU YATIRIMLARI

Özellikle altyapıya yönelik olmak üzere sözkonusu İllerimizde önemli ölçüde kamu yatırımları da gerçekleştirilmektedir. Bilindiği üzere Yıllık Yatırım Programları; Uzun Vadeli Strateji, Kalkınma Planları, Yıllık Programlar ve kamu yatırım önceliklerinin belirlendiği Yüksek Planlama Kurulu Kararlarında yer alan öncelikler çerçevesinde Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan yatırım programı hazırlama esasları genelgelerinde belirtilen sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler doğrultusunda ve kuruluşlardan gelen proje teklifleri dikkate alınarak hazırlanmaktadır.

Kamu kaynaklarından finanse edilecek kamu yatırım projelerini kapsayan Yatırım Programındaki ödenek tahsisleri il veya ilçe bazında değil kuruluş ve proje bazında yapılmaktadır. Bununla beraber, Yatırım Programları hazırlanırken sektörel ve proje bazındaki öncelikler yanında; kalkınmada öncelikli, doğal afet yaşanan ve bölgesel gelişme planları kapsamında yer alan il ve ilçelerdeki projeler göz önünde bulundurulmaktadır.

Kamu yatırımı denildiğinde, genel ve özel bütçeli kuruluşların, döner sermayeli kuruluşların, sosyal güvenlik kuruluşlarının, kamu iktisadi teşebbüslerinin, fonların, İller Bankasının ve özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların yaptığı yatırımlar yanında belediye yatırımları da anlaşılmaktadır. Bu sayılanlardan belediyeler hariç diğer kuruluşların projeleri, Kalkınma Bakanlığınca onaylanır ve Yılı Yatırım Programlarında yayımlanır. Belediye yatırımlarından yalnızca dış proje kredisi kullanan projeler, toplama dahil edilmeden bilgi amacıyla Yılı Yatırım Programlarında yer alır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından Yatırım Programında yer alan projelerden il bazında tasnif edilebilenler belirlenerek “Kamu Yatırımların İllere Göre Dağılımı” adıyla yayımlanmaktadır. Ancak; bazı kamu yatırım projelerinin niteliği gereği (örneğin birkaç ili birden ilgilendiren karayolu, demiryolu, enerji, doğalgaz, petrol iletim hattı projeleri gibi) birden fazla ilimizde yer alması, benzer nitelikli işlerin bir proje altında toplulaştırılması, bazı projelerin yerinin birden fazla il veya “muhtelif” olarak belirtilmesi gibi sebeplerle; kamu yatırım ödeneklerinin yaklaşık yarısının il bazında tasnifi yapılamamakta, bu yatırımlar “muhtelif iller” kapsamında gösterilmektedir. Muhtelif iller kapsamındaki yatırımların ne kadarının hangi ilimizle ilgili olduğunu belirlemekte zorluklar bulunmakta, bu nedenle bu yatırımlar il bazındaki rakamlara dahil edilmemektedir. Dolayısıyla il bazında belirtilen yatırımlar illerin bütün yatırımlarını kapsamamaktadır. Değerlendirme yapılırken, illerin muhtelif iller kapsamındaki yatırımlardan da pay alabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Ayrıca, bazı kamu projelerinin bir il veya ilçe sınırında yer alsa bile faydalarının diğer illere yayılan bir nitelikte olduğu görülmektedir. Herhangi bir ilde büyük bir proje yürütülmesi, büyük ölçüde bu ilin doğal imkân ve şartları ile ilgilidir. Yapılacak değerlendirmelerde bu hususlar da göz önüne alınmalıdır.

Geçmiş yıllara yönelik kamu yatırımlarının iller itibarıyla dağılımı, projeler, proje tutarları, yapılan harcamalar, ayrılan ödenekleri bilgilerine Kalkınma Bakanlığının <http://www2.kalkinma.gov.tr/kamuyat/index.html> sayfasından ulaşılabileceği gibi yine basılı olarak Bakanlıktan edinebilmek de mümkündür.

2014 yılı Yatırım Programı ise 14 Ocak 2014 tarihli 28882 sayılı Resmi Gazetenin mükerrer sayısında yayınlanmış bulunmaktadır. 2014 Yılı Yatırım Programında yer alan toplu ve toplulaştırılmış yatırım proje detaylarının kuruluşlar tarafından Şubat ayı sonuna kadar belirlenip Kalkınma Bakanlığına bildirilmesini müteakip, il bazındaki yatırım dağılımı çalışması yapılacak ve Kalkınma Bakanlığının internet sitesinde ve basılı olarak yayınlanacaktır.

Önümüzdeki dönemde de diğer illerde olduğu gibi Erzurum, Gümüşhane, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Batman, Elazığ, Diyarbakır, Şanlıurfa, Şırnak, Hakkari, Muş, Mardin, Van, Siirt ve Adıyaman illerimizin de ekonomik ve sosyal altyapı ihtiyaçları imkânlar ölçüsünde karşılanmaya çalışılacaktır.

2.BÖLGE KALKINMA İDARELERİ VE KALKINMA AJANSLARI FAALİYETLERİ

a.Erzurum, Gümüşhane ve Bayburt (7/30299)

Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı

- Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan TRA1 Bölgesi 2014 – 2023 Taslak Bölge Planında“2023 yılında üreten, kazanan ve yaşanan bir bölge olmak” vizyonu doğrultusunda 2 temel eksen belirlenmiştir. Bunlar;

- Sosyal Altyapının Geliştirilmesi
- Teknik Altyapının Geliştirilmesi

- Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı, TRA1 bölgesini (Erzurum, Erzincan, Bayburt) kapsayan 2014 – 2023 Taslak Bölge Planı ve 2014 yılı çalışma programı çerçevesinde Erzurum ve Bayburt illeri için,
 - TRA1 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı’nda belirlenen “Bölgenin Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesinin güçlendirilmesi” öncelik alanında mevcut ve gelecekteki sanayi alt sektörlerinde yüksek katma değer elde edilmesine ve teknoloji düzeyinin artırılmasına yönelik TRA1 Düzey 2 Bölgesi İnovasyona ve Kümelenmeye Dayalı Bölgesel Sanayi Stratejisi hazırlanacaktır.
 - Bölge Planının “Hizmetler sektörünün sosyal altyapısını geliştirmek” öncelik alanına hizmet etmek üzere; bölge illerinde kurumsal anlamda en büyük yapılanmalar olan üniversitelerin sosyo-ekonomik kalkınmaya dâhil edilmesi açısından “TRA1 Düzey 2 Bölgesi Üniversitelerinden Bölgesel Kalkınma Açısından Etkin Yararlanılması Stratejisi” oluşturulacaktır.
 - Bölge genelinde tarımla uğraşan nüfusun azalması, yaşlanması ve mevcut genç nüfusun tarım ile uğraşmak istememesi nedeniyle tarımsal üretim kalite ve miktar açısından azalmaktadır. Bölgenin konu ile ilgili mevcut durumunun tespit edilmesi ve gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla TRA1 Düzey 2 Bölgesi “Tarım sektöründe insan kaynağının niteliğinin artırılması” önceliği kapsamında; “TRA1 Düzey 2 Bölgesi Genç Çiftçi Stratejisi” oluşturulacaktır.
 - TRA1 Düzey 2 Bölge Planında belirtilen öncelikler doğrultusunda bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla, önceki yıllarda yürütülen mali destek programlarını tamamlayıcı ve projelerin etkisini arttıracak şekilde 2014 yılında uygulanmak üzere 10.500.00,00 TL bütçeli mali destek programı ile hibe desteği sağlamaya devam edilecektir.

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı

- Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan TRA1 Bölgesi 2014 – 2023 Taslak Bölge Planında “Ekonomisi yenilikçi ve rekabetçi, kırsal-kent bütünlüğünü sağlayarak sosyal refah ve yaşam kalitesini geliştirmiş, yaşanabilir mekânlar, sürdürülebilir bir çevre ve yüksek insan kalitesine sahip Doğu Karadeniz” vizyonu doğrultusunda 4 temel eksen belirlenmiştir. Bunlar;
 - Nitelikli İnsan, Sosyal Yaşam ve Refah
 - Yenilikçi ve Rekabetçi Ekonomi
 - Kırsal Odaklı Zenginlik ve Mutluluk
 - Yaşanabilir Mekanlar ve Sürdürülebilir Çevre
- Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı, TR90 bölgesini (Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon) kapsayan 2014 – 2023 Taslak Bölge Planı ve 2014 yılı Çalışma Programı çerçevesinde Gümüşhane ili için,
 - AB Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) kapsamında oluşturulan Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programına (BROP) Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından 2012 yılında sunulan ve müzakereler sonucunda kısa listeye kalarak desteklenmeye hak kazanan “Gümüşhane İş Geliştirme Merkezi Kurulması” projesine ilişkin çalışmalar 2014 yılında da devam edecektir. İl ve ilçelerde yeni işletmelerin

sayısını arttırarak istihdama katkıda bulunma, mevcut işletmelerin verimliliğini arttırma ve mevcut işletmelerin rekabet güçlerini arttırarak faaliyetlerini sürdürülebilir kılmanın hedeflendiği projenin toplam bütçesi 6,5 Milyon Euro'dur.

- Gümüşhane ili organik tarım için ulusal ölçekte rekabet potansiyeli taşımaktadır. Bu bağlamda, bölgelerarası işbirliğini harekete geçirecek, Bölge'de profesyonel üretimi ve verimliliği destekleyecek, mevcut ve yeni üreticilere teknik destek hizmeti sağlayacak bir Organik Tarım Araştırma Enstitüsü'nün kurulması önem arz etmektedir. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı bu amaçla 2014 yılında Gümüşhane'de Organik Tarım Araştırma Enstitüsü'nün kurulması projesini GÜDÜMLÜ Proje Desteği programına almıştır.
- İl için önemli olan turizm sektörünün canlandırılması kapsamında kış turizminin geliştirilmesi amacıyla Kış Turizm Koridoru Projeleri, tarihi ve kültürel envanterin çıkarılarak özellikle eski konakların restorasyonu ile turizme kazandırılması amacıyla Tarihi Mirasın Korunması Projeleri ve tarihi Süleymaniye Gümüşkent Projesi üzerinde çalışılacaktır. Söz konusu projelerin il istihdamına katkı yapması beklenmektedir.
- Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı, Teknik Destek Programı aracılığıyla il genelinde 2013 yılında 8 adet girişimcilik eğitimi projesine destek sağlamıştır. 2014 yılında da girişimcilik eğitimlerine destek sağlanmaya devam edilecektir.

b.Bingöl, Bitlis ve Batman(7/30300)

Bingöl, Bitlis ve Batman illerini de kapsayan bölgelerde Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı, Fırat Kalkınma Ajansı ve Dicle Kalkınma Ajansı ile Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ve Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi faaliyet göstermektedir. Bu kuruluşlar 2014 yılında uygulayacakları destek programları ve eylem planlarının yanı sıra düzenledikleri eğitimler ve bilgilendirme faaliyetleri yoluyla bu illerde iş ve yatırım ortamının güçlendirilmesine, girişimcilik kültürünün gelişmesine, yeni işletmelerin kurulması ve mevcut işletmelerin üretim kapasitesinin geliştirilmesine destek sağlayacaklardır.

Kalkınma ajansları bünyesinde il bazında faaliyet gösteren yatırım destek ofisleri de illere yeni yatırımcı çekilmesi amacıyla illerin yatırım potansiyelinin araştırılması, tanıtılması ve potansiyel yatırımcılara yol gösterilmesi konularında faaliyetlerini sürdüreceklerdir.

c.Elazığ, Diyarbakır ve Şanlıurfa (7/30301)

Elazığ, Diyarbakır ve Şanlıurfa illerini de kapsayan bölgelerde Fırat Kalkınma Ajansı ve Karacadağ Kalkınma Ajansı ile Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ve Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi faaliyet göstermektedir. Bu kuruluşlar 2014 yılında uygulayacakları destek programları ve eylem planlarının yanı sıra düzenledikleri eğitimler ve bilgilendirme faaliyetleri yoluyla bu illerde iş ve yatırım ortamının güçlendirilmesine, girişimcilik kültürünün gelişmesine, yeni işletmelerin kurulması ve mevcut işletmelerin üretim kapasitesinin geliştirilmesine destek sağlayacaklardır.

Kalkınma ajansları bünyesinde il bazında faaliyet gösteren yatırım destek ofisleri de illere yeni yatırımcı çekilmesi amacıyla illerin yatırım potansiyelinin araştırılması, tanıtılması ve potansiyel yatırımcılara yol gösterilmesi konularında faaliyetlerini sürdüreceklerdir.

Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinde Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı uygulamasına da devam edilecektir.

d.Şırnak, Muş ve Hakkari(7/30302)

Şırnak, Muş, Hakkari ve Mardin illerini de kapsayan bölgelerde Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı ve Dicle Kalkınma Ajansı ile Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ve Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi faaliyet göstermektedir. Bu kuruluşlar 2014 yılında uygulayacakları destek programları ve eylem planlarının yanı sıra düzenledikleri eğitimler ve bilgilendirme faaliyetleri yoluyla bu illerde iş ve yatırım ortamının güçlendirilmesine, girişimcilik kültürünün gelişmesine, yeni işletmelerin kurulması ve mevcut işletmelerin üretim kapasitesinin geliştirilmesine destek sağlayacaklardır.

Kalkınma ajansları bünyesinde il bazında faaliyet gösteren yatırım destek ofisleri de illere yeni yatırımcı çekilmesi amacıyla illerin yatırım potansiyelinin araştırılması, tanıtılması ve potansiyel yatırımcılara yol gösterilmesi konularında faaliyetlerini sürdürecektir.

e.Van, Siirt ve Adıyaman (7/30302)

Van, Siirt ve Adıyaman illerini de kapsayan bölgelerde Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı, İpekyolu Kalkınma Ajansı ve Dicle Kalkınma Ajansı ile Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ve Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi faaliyet göstermektedir. Bu kuruluşlar 2014 yılında uygulayacakları destek programları ve eylem planlarının yanı sıra düzenledikleri eğitimler ve bilgilendirme faaliyetleri yoluyla bu illerde iş ve yatırım ortamının güçlendirilmesine, girişimcilik kültürünün gelişmesine, yeni işletmelerin kurulması ve mevcut işletmelerin üretim kapasitesinin geliştirilmesine destek sağlayacaklardır.

Kalkınma ajansları bünyesinde il bazında faaliyet gösteren yatırım destek ofisleri de illere yeni yatırımcı çekilmesi amacıyla illerin yatırım potansiyelinin araştırılması, tanıtılması ve potansiyel yatırımcılara yol gösterilmesi konularında faaliyetlerini sürdürecektir.

Van ilinde Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı uygulamasına da devam edilecektir.

3.SOSYAL YARDIM SİSTEMİNİN İSTİHDAM BAĞLANTISININ GELİŞTİRİLMESİ

1 Nisan 2010 tarihinde Ekonomi Koordinasyon Kurulu toplantısında kabul edilen "Sosyal Yardım Sisteminin İstihdam ile Bağlantısının Kurulması ve Etkinleştirilmesi Eylem Planı" ile sosyal yardım alan çalışabilir durumdaki yoksul kesimin yoksulluktan kalıcı bir şekilde kurtulabilmesi için işgücü piyasası ile bağlantılarının kurulması ve güçlendirilmesi amacıyla söz konusu kesimin İŞKUR kayıtları Bütünleşik Sosyal Yardım Sistemi üzerinden otomatik olarak yapılmaya başlanmıştır. Eylem planının yürürlüğe girdiği tarihten 2013 yılı Temmuz ayına kadar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına başvuran ve sistem üzerinden İŞKUR'a yönlendirilen kişilerden yaklaşık 1.095 bin kişi İŞKUR hedef kitlesine girmiş olup bu kişilerden 365 bininin İŞKUR'a kaydı yapılmış, 138 bin kişi iş başvurusuna yönlendirilmiş, 33 bin kişi işe yerleştirilmiş, 75 bin kişi işgücü yetiştirme kurslarına başvurmuş ve başvuranlardan 21.900 kişi kursa katılmıştır.